

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦЕРКОВНОСЛОВЯНСЬКА МОВА»

Компонента освітньої програми **обов'язкова** (5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Богословя
Спеціальність	041 Богословя
Галузь знань	04 Богословя
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Артеменко Галина Степанівна, асистент кафедри історії та культури української мови, кандидат філологічних наук (http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=763)
Контактний тел.	+380507092042
E-mail:	g.artemenko@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/instances.php?id=6920
Консультації	понеділок 13.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Церковнослов'янська мова» дає змогу майбутньому священникові не лише пізнати мову, якою майже тисячу років правили службу в церкві, а й збагатити своє мовлення, розуміти причиново-наслідкові зв'язки у розвитку церковнослов'янської мови, свідомо сприймати орфографічні правила сучасної церковнослов'янської мови. Дисципліна передбачає оволодіння уміннями читання, письма, засвоєння нормативної граматики, навичок граматичного аналізу, розуміння і перекладу текстів Святого Письма та літургійних текстів, засвоєння церковнослов'янської лексики, вивчення молитов, тропарів, псалмів, паремій тощо.

Мета навчальної дисципліни сформулювати знання про історію створення старослов'янської (давньоцерковнослов'янської) мови (IX–XI ст.), її функціонування та розвиток на території України, засвоїти правила читання та фонетичну, орфографічну, лексичну, морфологічну й синтаксичну системи нової (сучасної) церковнослов'янської мови (української редакції).

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ВСТУП. ФОНЕТИКА.	
Тема 1	Курс „Церковнослов'янська мова“ та значення його вивчення.
Тема 2	Історія виникнення та розвитку старослов'янської (давньоцерковнослов'янської) мови
Тема 3	Старослов'янські (давньоцерковнослов'янські) азбуки
Тема 4	Пам'ятки старослов'янської (давньоцерковнослов'янської) мови
Тема 5	Фонетична система старослов'янської (давньоцерковнослов'янської) мови

Тема 6	Історія формування церковно-слов'янської мови української редакції
Тема 7	Графіка та орфографія сучасної церковнослов'янської мови
Тема 8	Памятки церковнослов'янської мови української редакції
Тема 9	Фонетичні особливості церковнослов'янської мови української редакції
Тема 10	Лексикологія церковнослов'янської мови
Тема 11	Лексикографія церковнослов'янської мови
Тема 12	Історія вивчення церковнослов'янської мови
Тема 13	Читання церковнослов'янських текстів
МОДУЛЬ 2. МОРФОЛОГІЯ І СИНТАКСИС.	
Тема 14	Морфологія церковнослов'янської мови. загальні зауваги
Тема 15	Іменник
Тема 16	Прикметник
Тема 17	Числівник
Тема 18	Дієслово
Тема 19	Прислівник, службові частини мови та вигук
Тема 20	Синтаксис церковнослов'янської мови
Тема 21	Основні труднощі перекладу церковнослов'янського тексту на українську мову

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуємо інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота та ін.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне та письмове опитування, тестування, есе, читання церковнослов'янських текстів, вивчення напам'ять молитов, тропарів, псалмів, паремій, церковнослов'янської лексики, переклад текстів з церковнослов'янської мови на українську.

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

«Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;

«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Переклади Біблії українською мовою:

<http://www.jw.org/uk/%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%8F/> Новий світ

<https://www.ukrbible.com/> О. Гига

<https://parafia.org.ua/biblioteka/svyate-pysmo/bibliya-upts-kp/> Філарет

http://mediaglagol.com.ua/book/ukranska_bblya_v_pereklad_pkulsha_ta_pulyuy
а П. Куліш та І. Пулюй

<http://ukrbible.at.ua/> І. Хоменко

<http://ukrbible.at.ua/> І. Огієнко

*Детальна інформація щодо вивчення курсу «Назва навчальної дисципліни»
висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни*

<https://philcult.chnu.edu.ua/media/ognne0w0/tserkovnoslovianska-mova.pdf>